

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/71/2024
Identifikačné číslo spisu:	4116010247
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Štift
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4116010247.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Štifta a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvinenej Q. T., pre pokus zločinu vydierania podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 23. januára 2025 dovolanie obvinenej podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Namira Alyasryho, PhD. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. októbra 2023, č. k. 2To/74/2022-2355, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej Q. T. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom z 29. apríla 2022, sp. zn. 5T/18/2016, uznal obvinenú Q. T. za vinnú z pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona („Tr. zák.“) k § 189 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe s tým, že dňa 10. januára 2014, v čase okolo 12:50 hod., na čerpacej stanici O., R. V. v U., kde poškodenej Ing. G. Š., za prítomnosti O. G., K. R. a G. R., spoločne sediacych v osobnom motorovom vozidle zn. G. - R. H., EČ: U., bielej farby, verbálne hrozila tým, že vie o nej a jej rodine všetko, pričom svoju hrozbu zvýraznila slovami „nie je problém, dať tomu a tomu peniaze, ktorý za 1.000,- eur hocikoho bejzboľkou zmláti“, pričom počas tejto hrozby svojou rukou poukázala na A. L., stojaceho na parkovisku mimo tohto vozidla, čím naliehala na poškodenú Ing. G. Š., aby predala svoj rodinný dom v obvi N. č. XXX a odovzdala jej z tohto predaja sumu vo výške 25.000,- eur za účelom úhrady dlhu, ktorý mala, podľa obvinenej, voči nej poškodená a ďalších 10.000,- eur pre osoby, ktoré podľa vyjadrenia obvinenej, mali na jej objednávku zabezpečiť úspešné vymáhanie dlhu.

Za to okresný súd obvinenej uložil podľa § 189 ods. 3 Tr. zák. zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a nezistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, na výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia a podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. aj ochranný

dohľad na jeden rok.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podala obvinená odvolanie, na podklade, ktorého Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 23. októbra 2023, č. k. 2To/74/2022-2355, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku („Tr. por.“) zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvinenú Q. T. za vinnú z pokusu zločinu vydierania podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe s tým, že dňa 10. januára 2014, v čase okolo 12:50 hod., na čerpacej stanici O., R. V. v U., kde poškodenej Ing. G. Š., za prítomnosti O. G., K. R. a G. R., spoločne sediacich v osobnom motorovom vozidle zn. G. - R. H., EČ: U., bielej farby, verbálne hrozila tým, že vie o nej a jej rodine všetko, pričom svoju hrozbu zvýraznila slovami „nie je problém, dať tomu a tomu peniaze, ktorý za 1.000,- eur hocikoho bejzboľkou zmláti“, pričom počas tejto hrozby svojou rukou poukázala na A. L., stojaceho na parkovisku mimo tohto vozidla, čím naliehala na poškodenú Ing. G. Š., aby predala svoj rodinný dom v obci N. č. XXX a odovzdala jej z tohto predaja sumu vo výške 25.000,- eur za účelom úhrady dlhu, ktorý mala, podľa obvinenej, voči nej poškodená a ďalších 10.000,- eur pre osoby, ktoré podľa vyjadrenia obvinenej, mali na jej objednávku zabezpečiť úspešné vymáhanie dlhu.

Za to krajský súd obvinenej uložil podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a nezistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, na výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala dovolanie obvinená vo svoj prospech prostredníctvom obhajcu JUDr. Namira Alyasryho, PhD. podaním z 23. apríla 2024 (č. l. 2388- 2415), z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (zásadným spôsobom bolo porušené jej právo na obhajobu). Obvinená navrhla, aby dovolací súd vyslovil, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v neprospech obvinenej a aby tento v celom rozsahu zrušil a zároveň zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a následne aby vec prikázal krajskému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie v potrebnom rozsahu. V odôvodnení podaného dovolania obvinená predovšetkým poukázala to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu nezodpovedá požiadavke na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže sa odvolací súd vôbec nevysporiadal s možnosťou aplikácie § 39 Tr. zák. vo vzťahu k dobe od spáchania skutku, resp. k neprimeranej dĺžke trestného konania, keďže krajský súd žiadnym spôsobom nezohľadnil a nekompenzoval neprimeranú dĺžku trestného konania. Obvinená ďalej namietala, že napriek tomu, že tým argumentovala aj v rámci odvolania, nedošlo zo strany konajúcich súdov k takej formulácii skutkovej vety, ktorá by odzrkadľovala skutkový stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania, ktorému súd uveril (výpoveď poškodenej). Obvinená v tejto súvislosti najmä namietala, že v skutkovej vete nebolo uvedené, že vyhrážka obvinenej smerujúca k poškodenej zaznela na otázku poškodenej, keďže mala ako prvá použiť slovné spojenie: „a ako ma chceš k tomu donútiť?“, na čo obvinená len reagovala slovami o násilí. Obvinená mala za to, že táto vada mala spôsobiť vážny následok spočívajúci vo vylúčení možnosti podať dovolanie zo strany obvinenej aj podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keď skutok, keby bol popísaný tak, ako ho opísala poškodená by mohol byť kvalifikovaný inak, napr. ako nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 Tr. zák., na čo krajský súd nereagoval. V ďalšom obvinená rozoberala dôkaznú situáciu, obsah jednotlivých dôkazov a opätovne zo svojej perspektívy vyhodnocovala vykonané dôkazy a polemizovala so skutkovými závermi okresného súdu a krajského súdu, pričom uvedené námietky po obsahovej stránke kopírovali odvolacie námietky, ktoré obvinená vzniesla v pôvodnom konaní. Obvinená namietala, že odvolací súd nereagoval na odvolacie námietky ohľadom toho, že okresný súd výpovede osôb O. G. a K. R. v rozsudku rekapituloval, avšak ich nezohľadnil žiadnym spôsobom v prospech obvinenej, ďalej že okresný súd v rozsudku uvádzal aj dôkazy, ktoré neboli v konaní pred súdom vykonané, ako aj na námietku o nepoužiteľnosti dôkazu - informačno-technických prostriedkov nasadených pri monitorovaní stretnutia poškodenej so svedkom R., nahrávky z 10. marca 2014, keďže malo ísť o podsúvanie deja, ktorý sa mal odohrať 10. januára 2014, zo strany poškodenej tam prítomnému svedkovi R., čo bolo možné považovať za nezákonný spôsob krivenia deja, resp. že išlo o umelé nadhadzovanie, že na mieste skutku mal byť niekto s bejzbalovou pálkou, resp. aj v intenciách

judikátu č. R 2/2017, keď vzhľadom na to, že poškodená nebola agentom, mala obvinená za to, že priestorová nahrávka bola nezákonným dôkazom.

Obvinená doplnila dovolanie podaním z 22. júla 2024 prostredníctvom obhajkyne JUDr. Eleny Ľalíkovej (č. l. 2427 - 2428), v rámci ktorého uviedla, že závery nižších súdov o vine nemajú žiadnu oporu vo vykonaných výpovediach vypočutých svedkov R., R. a G., ale len vo výpovedi poškodenej, ktorú aj za pomoci znaleckého posudku Mgr. Ľapušíkovej považovali za dôveryhodnú, hoci sa z neho dal vyvodit' aj iný záver, resp. existoval motív, pre ktorý poškodená nevypovedala pravdivo a navyše išlo o osobu, ktorá podobné správanie bežne využívala vo svojej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd dostatočne objektívne nezvažoval všetky urobené zistenia ani nereagoval na indicie, ktoré spisový materiál obsahoval, keď precenil výpoveď poškodenej profesionálky s realitami a aproboval jej záujem neoprávnene sa obohatiť na úkor obvinenej tým, že ju odsúdila na TOS. Právne posúdenie sa týka nielen hmotného, ale tiež procesného práva a preto nesprávne zistenie skutkového stavu alebo identifikované vady v procese dokazovania majú vždy vplyv na nesprávne posúdenie skutku, a to aj v zmysle naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., opak by bol porušením čl. 13 Dohovoru - porušením práva na účinný opravný prostriedok (dovolanie). Za účelom podpory pôvodne podaného dovolania obvinená poukázala na nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. IV. ÚS 30/24 z 22. mája 2024, ktorý prikazuje všeobecným súdom vždy prihliadať na porušenie práva na primeranú dĺžku trestného konania a toto porušenie kompenzovať merateľným spôsobom prostriedkami trestného práva. Obvinená zároveň žiadala urýchlene rozhodnúť podľa § 380 ods. 4 Tr. por.

K dovolaniu obvinenej sa vyjadrila Krajská prokuratúra Nitra podaním z 22. mája 2024 (č. l. 2424 - 2425), podľa ktorého namietané pochybenie odvolacieho súdu zistené nebolo. Čo sa týka použitia zmierňovacieho ustanovenia, toto má svoj význam i pri prípadných úvahách o kompenzácii dovolateľkou uvedeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) v zmysle § 2 ods. 7 Tr. por., avšak v uvedenej trestnej veci k tomu došlo aj z dôvodu konania obvinenej (ospravedlnenie neúčasti na hlavnom pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti, neodôvodnené návrhy na doplnenie dokazovania - prehrávanie zvukových nahrávok z použitých informačno- technických prostriedkov nesúvisiacich s trestným konaním). Vo vzťahu k námietkam obvinenej týkajúcich sa tej skutočnosti, že krajský súd dostatočne neodôvodnil nepoužitie § 39 Tr. zák., vyjadrovateľ uviedol, že obvinená v odvolacom konaní nenamietala nepoužitie tohto zmierňovacieho ustanovenia, ba práve naopak navrhovala spod obžaloby oslobodiť. Ako vyplýva z rozhodnutia krajského súdu odvolaniu obvinenej bolo čiastočne vyhovené, nakoľko podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu, zmenil právnu kvalifikáciu žalovaného skutku, čoho dôsledkom bolo aj zníženie nepodmienečného trestu odňatia slobody na samú spodnú hranicu (z pôvodných 7 rokov na 4 roky). Vzhľadom na vyššie uvedené vyjadrovateľ navrhol, aby dovolací súd po prejednaní veci na neverejnom zasadnutí dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 8. novembra 2024 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa daného Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2024 rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Marián Mačura.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvinenej spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň, ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolaťom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolaťom neuvedených pochybení (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúma v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Dovolací súd uvádza, že v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je zo samotnej formulácie zákonného ustanovenia zrejmé, že tento dovolací dôvod nie je splnený pri akejkoľvek porušení práva na obhajobu, ale zákon vyžaduje, aby bolo také právo porušené zásadným spôsobom. Takým zásadným porušením tohto práva je predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, resp. porušenie iných procesných ustanovení obdobného charakteru a závažnosti týkajúcich sa tohto práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá tento dovolací dôvod.

Ohľadom tohto dovolacieho dôvodu dovolaťka namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavke na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže sa vôbec nevysporiadava s možnosťou aplikácie § 39 Tr. zák. vo vzťahu k dobe od spáchania skutku, resp. k neprimeranej dĺžke trestného konania, pretože odvolací súd žiadnym spôsobom nezohľadnil a nekompensoval neprimeranú dĺžku trestného konania.

Podľa § 371 ods. 4 alinea prvá Tr. por. dôvody dovolania podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju

najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, to neplatí ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Zo spisu je zistiteľné, že uvedené skutočnosti, ktoré obvinená subsumovala pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., jej boli známe už v pôvodnom konaní, pričom ich nenamietala ani v konaní pred odvolacím súdom. Z uvedeného dôvodu by uvedené skutočnosti nebolo možné podrobiť dovolaciemu prieskumu, keďže nebola splnená zákonná podmienka uvedená v prvej vete § 371 ods. 4 Tr. por., podľa ktorej dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Nad rámec uvedeného treba poukázať na to, že prvé pojednávanie v tejto trestnej veci bolo nariadené na 12. januára 2017, pričom rozsudok bol vyhlásený na hlavnom pojednávaní 29. apríla 2022. Počas tohto obdobia súd nariadil 47 termínov hlavného pojednávania, pričom v 19 prípadoch bolo hlavné pojednávanie odročené z dôvodov na strane obvinenej, alebo obhajcu, pričom v 3 prípadoch z dôvodov na strane súdu.

Krajský súd v Nitre na str. 13 dovolaním napadnutého rozsudku uviedol: „Odvolací súd skúmal aj tú skutočnosť, či nie sú splnené podmienky na použitie ustanovenia § 39 Tr. zák., t. j. na mimoriadne zníženie trestu, avšak nezistil žiadne také výnimočné okolnosti prípadu ani pomery na strane obžalovanej, že by bolo možné považovať použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom za neprimerane prísne.“

Berúc do úvahy vyššie rozvedené zistenia o okolnostiach, ktoré významnou mierou predĺžili dĺžku trestného konania a ktorých príčinou bolo predovšetkým správanie na strane obvinenej, ako aj na časovú náročnosť vykonávania dôkazov na hlavnom pojednávaní, ktoré navrhla vykonať obhajoba (prehrávanie nahrávok z použitých informačno-technických prostriedkov), mal dovolací súd v zhode so závermi odvolacieho súdu za to, že v danom prípade neboli zistené žiadne také výnimočné okolnosti prípadu ani pomery na strane obvinenej, pre ktoré by bolo možné považovať použitie trestnej sadzby ustanovenej v trestnom zákone za neprimerane prísne, a tak v aj v tejto časti odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku spĺňa parametre kladené na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, navyše za situácie, že uvedenú odvoláciu námietku obvinená v pôvodnom konaní ani nevzniesla.

Obvinená ďalej namietala, že okresný súd v rozsudku uvádzal aj dôkazy, ktoré neboli v konaní pred súdom vykonané. Vo vzťahu k uvedenej dovolacej námietke je potrebné konštatovať, že skutočne okresný súd sa v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia na viacerých miestach opiera o dôkazy, ktoré neboli pred súdom vykonané, avšak keďže krajský súd ako odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a sám rozhodol a vo svojom rozhodnutí už skutkové závery o vine, či o treste o takéto dôkazy neopiera, tak najvyšší súd dospel aj v tom prípade k záveru o neodôvodnenosti tejto dovolacej námietky.

Vo vzťahu k dovolacej námietke obvinenej, že odvolací súd nereagoval na odvolacie námietky ohľadom toho, že okresný súd výpovede osôb O. G. a K. R. v rozsudku rekapituloval, avšak ich nezohľadnil žiadnym spôsobom v prospech obvinenej, tak k uvedenému je potrebné uviesť, že odvolací súd sa zaoberal výpoveďami svedkov O. G. a K. R., avšak to, že ich nevyhodnotil v rozsahu predstáv obvinenej tak, aby viedli k inému rozhodnutiu o vine, ako bolo rozhodnuté, už je vecou hodnotenia dôkazov, a to najmä za stavu, že najmä dovolací súd podrobne na str. 6 až 12 dovolaním napadnutého rozsudku, uviedol na základe akých dôkazov a skutkových, či právnych úvah dospel k skutkovým a právnym záverom, ktoré našli svoj odraz v skutkovej a právnej vete. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že hodnotením výpovede svedkov O. G. a K. R. sa zaoberal už okresný súd na str. 21, ods. 2 svojho rozsudku, kde mimo iné v podstate uviedol, že vo svojich výpovediach nemuseli vypovedať pravdu, pretože by sa inak priznali k účasti na predmetnom trestnom čine.

Z uvedeného dôvodu najvyšší súd ani túto dovoláciu námietku nevyhodnotil ako dôvodnú.

Obvinená v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. taktiež namietala, že odvolací súd nereagoval ani na odvoláciu námietku o nepoužiteľnosti dôkazu - informačno-technických prostriedkov nasadených pri monitorovaní stretnutia poškodenej so svedkom R. - nahrávky z 10. marca 2014, keďže malo ísť v danom prípade o podsúvanie deja zo strany poškodenej tam prítomnému svedkovi R., ktorý sa mal odohrať 10. januára 2014, čo bolo možné považovať za nezákonný spôsob krivenia deja, resp. že išlo o umelé nadhadzovanie, že na mieste skutku mal byť niekto s bejzbalovou pálkou a vzhľadom na to, že poškodená nebola agentom, bola priestorová nahrávka nezákonným dôkazom.

V prvom rade je nutné prisvedčiť obvinenej, že skutočne odvolací súd na túto námietku obvinenej vo svojom rozhodnutí nereagoval, na strane druhej je potrebné uviesť, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedené je potrebné vyhodnocovať vo vzťahu k tomu, či súd skutkové zistenia opiera v rozhodujúcej, alebo prevažnej miere o skutočnosti, ktorých zákonnosť obhajoba namietala.

V danom prípade je z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zistiteľné, že tento skutkové závery o vine neopiera ani výlučne a ani v rozhodnej miere o výsledky priestorového odposluchu zo stretnutia medzi poškodenou a svedkom G. R. z 10. marca 2014, ale o samotnú výpoveď poškodenej a svedka R..

Krajský súd v 6. odseku na str. 9 rozsudku uvádza: “Z prehratých zvykových záznamov nachádzajúcich sa v spise vyplýva, že poškodená sa dňa 10. marca 2014 stretla so svedkom R., pričom išlo o monitorované stretnutie, keď poškodená mala nahrávacie zariadenie od polície a z toho vyplýva, že poškodená tomuto svedkovi tvrdila, že ona obžalovanej nič nedlhuje a rozhorčovala sa, že obžalovaná sa jej vyhrážala.”

Z uvedeného dôvodu odvolací súd uzatvára, že samotná absencia zaujatia stanoviska odvolacieho súdu vo vzťahu k zákonnosti či nezákonnosti predmetného odposluchu nezakladá v tomto prípade namietaný dovolací dôvod.

Nad rámec uvedeného najvyšší súd dodáva, že po obsahovej stránke možno predmetnú dovoláciu námietku podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom). V prípade tohto dovolacieho dôvodu porušenie zákona pri vykonaní dôkazov svojou povahou a závažnosťou musí zodpovedať porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzhľadom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z toho treba opodstatnene odvodiť, že nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (R 24/2020-I.).

V danom prípade dovolacia námietka smeruje voči zákonnosti priestorových odposluchov vykonaných 10. marca 2014, teda v štádiu po začatí trestného stíhania, po 16. januári 2014. Najvyšší súd vo vzťahu k uvedenému najprv vo všeobecnej rovine uvádza, že nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje.

Berúc do úvahy konštatované, ak by aj uvedený dôkaz bol vyhodnotený ako nezákonný, tak dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu nebolo založené výlučne a ani v rozhodujúcej miere na tomto dôkaze. Išlo iba o podporný dôkaz, ktorý mal potvrdzovať inými dôkazmi už preukázanú skutočnosť - stretnutia poškodenej so svedkom G. R., ktoré napokon ani nikto v konaní nespochybňoval.

Berúc do úvahy konštatované, dovolací súd predmetný dovolací dôvod nezistil.

Dovolaiteľka ďalej namietala, že zo strany konajúcich súdov nedošlo k takej formulácii skutkovej vety, ktorá by odzrkadľovala skutkový stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania, a teda, že v skutkovej vete nebolo uvedené, že vyhrážka obvinenej smerujúca k poškodenej zaznela až na otázku poškodenej: „ako ma chceš k tomu donútiť?“.

Napriek tomu, že obvinená predmetnú dovoláciu námietku podradila pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., po obsahovej stránke ju bolo potrebné podradiť pod dovoláciu námietku podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. V prípade tohto dovolacieho dôvodu dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), t. j. v dovolaní nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne a ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu nesprávneho právneho posúdenia skutku v skutkovej vete meritorneho rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku), ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré je obsahom skutkovej vety meritorneho rozhodnutia a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť. Teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete meritorneho rozhodnutia môže v dovolaní obvinený (rovnako tak generálny prokurátor) uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane R 57/2007-II., S 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.).

Pokiaľ teda dovolateľka namietala, že súdy nesprávne ustálili skutkové okolnosti uvedené v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku, ide o otázku skutkovú, ktorá je vylúčená z dovolacieho prieskumu a uvedené platí aj o námietkach obvinenej spočívajúcich v spochybňovaní dôkaznej situácie, poukazovaní na rozpory vo výpovediach a polemizovaní so skutkovými závermi. Tieto námietky smerujú proti správnosti zisteného skutku, ktorý je výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania, teda že skutok tak, ako bol zistený súdmi v pôvodnom konaní, bol zistený nesprávne a neúplne, čo je však vylúčené z preskúmavania dovolacím súdom. Dovolací súd sa týmito námietkami preto meritorne nemohol zaoberať, keďže to vylučuje priamo Trestný poriadok. V tomto ohľade dovolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej ani dovolateľom tvrdený extrémny nesúlad právoplatne zisteného skutku s vykonanými dôkazmi nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach sú uplatniteľné len ministrom spravodlivosti v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por. (k tomu R 14/2015-III.). Pokiaľ sa dovolateľka v tejto súvislosti domáha uplatnenia čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd s poukazom, že právne posúdenie skutku sa má týkať nielen noriem hmotného, ale aj procesného práva, tak tento negarantuje právo na opravný prostriedok v absolútnom rozsahu (a už vôbec nie v prípade mimoriadneho opravného prostriedku), ale tento rozsah určuje vnútroštátny zákon.

Dovolací súd uvádza, že ako je skutok vymedzený v skutkovej vete rozsudku okresného súdu, ktorý je pre dovolací súd určujúci, tak z jeho formulácie vyplýva naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu vydierania podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák., keďže obvinená sa dopustila konania, ktoré smerovalo k dokonaniu trestného činu a ktorého sa dopustila v úmysle iného hrozbou násilia prinútiť, aby niečo konal a uvedeným činom spôsobiť väčšiu škodu, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo. Krajský súd v rozsudku na str. 6 - 10 uviedol, ktoré skutočnosti vyhodnotil ako dokázané a na základe akých skutkových a právnych úvah k uvedeným záverom došiel, vrátane

vyhodnotenia z akých skutočností dospel k záveru, že konaním obvinenej došlo k vydieraniu poškodenej, pričom krajský súd sa v napadnutom rozsudku na str. 10 - 12 v potrebnom rozsahu venoval aj odvolacími námietkami obvinenej (s výnimkou vyššie uvedenou).

Dovolací súd uzatvára, že ani v prípade, že by skutková veta obsahovala popis skutku, ako namietala obvinená, a teda, že v skutkovej vete by bolo uvedené aj to, že vyhrážka obvinenej smerujúca k poškodenej zaznela až na otázku poškodenej: „ako ma chceš k tomu donútiť?“, tak uvedené by nemalo v zásade (z hľadiska posúdenia významu vyslovenej hrozby násilia) za následok iné právne posúdenie skutku.

Z uvedených dôvodov dovolací súd nezistil naplnenie ani dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Záverom dovolací súd uvádza, že pokiaľ sa k niektorej z uplatnených dovolacích námietok výslovne nevyjadril, považoval ju za irelevantnú vzhľadom na vyššie ním uvedené skutočnosti a argumenty, na základe ktorých by nemohla taká námietka spôsobiť iné rozhodnutie dovolacieho súdu o podanom dovolaní.

Pokiaľ obvinená žiadala rozhodnúť podľa § 380 ods. 4 Tr. por., tak dovolací súd uvádza, že pri predbežnom preskúmaní dovolania nezistil, že by bol splnený niektorý dôvod dovolania, a preto nebol zistený ani dôvod na postup podľa tohto zákonného ustanovenia.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.